

به نام خداوند بخشنده مهربان

دانشکده مهندسی
گروه مهندسی مکانیک

پایان نامه کارشناسی ارشد
گرایش تبدیل انرژی

مدل سازی هندسی و شبیه سازی جریان در یک دمنده جریان مقاطع

استاد راهنما
دکتر سید سعید بحرینیان

استاد مشاور
مهندس علیرضا پشم فروش

نگارنده
محمد یزدانیان

بهمن ۱۳۹۲

بسمه تعالی

دانشگاه شهید چمران اهواز
دانشکده مهندسی

(نتیجه ارزشیابی پایان‌نامه کارشناسی ارشد)

پایان‌نامه آقای محمد یزدانیان دانشجوی رشته مهندسی مکانیک گرایش تبدیل انرژی

دانشکده مهندسی به شماره دانشجویی ۹۰۲۴۸۲۳

با عنوان:

مدل‌سازی هندسی و شبیه‌سازی جریان در یک دمنده جریان متقاطع

جهت اخذ مدرک کارشناسی ارشد در تاریخ ۱۳۹۲/۱۱/۹ توسط هیئت داوران مورد ارزشیابی قرار گرفت و با درجه عالی تصویب گردید.

امضاء	مرتبۀ علمی	۱- اعضای هیئت داوران
	دانشیار	الف- استاد راهنما: دکتر سید سعید بحرینیان
	مربی	ب- استاد مشاور: مهندس علیرضا پشم فروش
	دانشیار	ج- استاد داور: دکتر مرتضی بهبهانی‌نژاد
	استادیار	د- استاد داور: دکتر محمدرضا صفاریان
	استادیار	ی- نماینده تحصیلات تکمیلی: دکتر سید سجاد موسی‌پور
	استادیار	۲- مدیر گروه: دکتر علی حاج نایب
	استادیار	۳- معاون پژوهشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده: دکتر علی حقیقی
	استاد	۴- مدیر تحصیلات تکمیلی دانشگاه: دکتر مسعود قربان‌پور نجف‌آبادی

اهدانامه

تقديم به خانواده‌ام كه يادشان روشني بخش تاريخي لحظه‌هايم بود.

قدردانی

لازم می‌دانم تا از مساعدت و راهنمایی‌های بی‌دریغ و گرانقدر استاد راهنمای پایان‌نامه جناب آقای دکتر سید سعید بحرینیان کمال تشکر و قدردانی را داشته باشم. بی‌شک بدون راهنمایی‌های ایشان انجام این پایان‌نامه مقدور نبود.

همچنین با تشکر از استاد مشاور گرامی جناب آقای مهندس پشم‌فروش که با مشورت‌های مؤثر گره‌گشای این پژوهش بوده‌اند.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
ارزشیابی	أ
اهدانامه	ب
قدردانی	ت
فهرست مطالب	ث
فهرست شکل ها	ح
فهرست جدول ها	د
فهرست علامت ها	ذ
فهرست اختصارها	س
چکیده	ش
فصل اول- مقدمه	۱
فصل دوم- مروری بر پژوهش های پیشین	۷
۱-۲ مدل سازی هندسی و شبیه سازی جریان در ماشین های دوار	۸
۲-۲ فن جریان متقاطع	۹
فصل سوم- مبانی نظری فن جریان متقاطع درون واحد داخلی کولر دو تکه	۱۵
۱-۳ فن ها	۱۵
۱-۱-۳ انواع فن	۱۶
۲-۱-۳ منحنی عملکرد	۱۸
۳-۱-۳ آشنایی با منابع انتشار صدا از یک فن	۱۹
۴-۱-۳ مثلث های سرعت در پروانه دمنده جریان متقاطع	۲۰
۲-۳ سیکل تبرید تراکمی	۲۱
۱-۲-۳ کمپرسور	۲۲
۲-۲-۳ کندانسور	۲۳
۳-۲-۳ شیر انبساط فشار ثابت	۲۳
۴-۲-۳ اواپراتور	۲۴
۳-۳ انواع دستگاه های تهویه مطبوع	۲۵
فصل چهارم- مدل سازی هندسی و تولید شبکه محاسباتی	۲۶
۱-۴ مدل سازی هندسی دمنده جریان متقاطع درون واحد داخلی کولر دو تکه	۲۶

۲-۴	تولید مدل ابتدایی پروانه دمنده جریان متقاطع.....	۲۸
۳-۴	تولید مدل نهایی دمنده جریان متقاطع درون واحد داخلی کولر دو تکه.....	۳۰
۴-۴	تولید شبکه محاسباتی.....	۳۴
۱-۴-۴	معرفی انواع شبکه.....	۳۵
۲-۴-۴	انتخاب نوع شبکه.....	۳۶
۵-۴	تولید شبکه محاسباتی در دمنده جریان متقاطع درون واحد داخلی کولر دو تکه.....	۳۸
۶-۴	بررسی کیفیت شبکه.....	۴۳
۷-۴	ارزیابی شبکه‌های مختلف.....	۴۵
۴۷	فصل پنجم- معادلات، فرضیات و شرایط حاکم بر حل جریان.....	
۱-۵	مدل ریاضی و معادلات حاکم.....	۴۷
۲-۵	معادلات جریان آشفته.....	۴۹
۱-۲-۵	مدل $k - \epsilon$	۵۰
۲-۲-۵	مدل $k - \epsilon$ تحقق پذیر.....	۵۲
۳-۵	معادلات محیط متخلخل.....	۵۴
۴-۵	گسسته‌سازی و روش حل معادلات.....	۵۵
۱-۴-۵	الگوریتم حل همزمان سرعت و فشار.....	۵۶
۵-۵	شرایط مرزی.....	۶۰
۶-۵	معیار بررسی همگرایی.....	۶۳
۶۵	فصل ششم- ارائه نتایج شبیه‌سازی.....	
۱-۶	بررسی رفتار سیال در سرعت دورانی (rpm) ۱۲۲۰.....	۶۹
۱-۱-۶	ارائه نتایج برحسب توزیع فشار.....	۶۹
۲-۱-۶	ارائه نتایج برحسب توزیع سرعت.....	۷۳
۳-۱-۶	بررسی الگوی جریان.....	۷۸
۲-۶	بررسی زاویه پره‌ی راهنمای خروجی.....	۸۱
۳-۶	تغییر هندسه پروانه دمنده جریان متقاطع.....	۸۵
۴-۶	صحت سنجی نتایج شبیه‌سازی.....	۸۹
۹۲	فصل هفتم- نتایج پایانی و پیشنهادها.....	
۱-۷	نتایج پایانی.....	۹۲
۲-۷	پیشنهادها.....	۹۵
۹۶	مراجع.....	

فهرست شکل‌ها

- شکل ۱-۱: شماتیک یک فن جریان متقاطع و جهت حرکت سیال ورودی و خروجی ۲
- شکل ۲-۱: نمایی از فن جریان متقاطع موجود در واحد داخلی کولر دوتکه ۳
- شکل ۳-۱: نمایی از طولانی بودن محور پروانه دمنده جریان متقاطع ۳
- شکل ۱-۳: نمونه‌ای از فن جریان متقاطع و مسیر جریان ۱۷
- شکل ۲-۳: منحنی عملکرد فن ۱۸
- شکل ۳-۳: مسیر حرکت سیال ورودی و خروجی در پروانه دمنده جریان متقاطع ۲۰
- شکل ۴-۳: مثلث‌های سرعت در پروانه دمنده جریان متقاطع ۲۱
- شکل ۵-۳: سیکل تراکمی تبرید ۲۲
- شکل ۶-۳: شیر انبساط فشار ثابت ۲۴
- شکل ۱-۴: نمایی از دمنده جریان متقاطع درون واحد داخلی کولر دوتکه و مبدل حرارتی ۲۷
- شکل ۲-۴: نمای نزدیک از پروانه فن جریان متقاطع ۲۸
- شکل ۳-۴: مدل هندسی صفحه کناری ۲۹
- شکل ۴-۴: نمایی از مدل هندسی ابتدایی دمنده جریان متقاطع ۲۹
- شکل ۵-۴: مدل هندسی پره‌های پروانه دمنده جریان متقاطع ۳۰
- شکل ۶-۴: نمایی از مبدل حرارتی و لوله‌های مبرد ۳۱
- شکل ۷-۴: نمایی از پروانه و مبدل حرارتی ۳۲
- شکل ۸-۴: نمایی از پروانه و حجم یکپارچه مبدل حرارتی ۳۳
- شکل ۹-۴: مدل نهایی دمنده جریان متقاطع درون واحد داخلی کولر دوتکه ۳۳
- شکل ۱۰-۴: شبکه تولید شده روی سطوح پروانه و دو صفحه کناری فن جریان متقاطع ۴۰
- شکل ۱۱-۴: نمایی از شبکه تولید شده درون مرکز پروانه و پروانه ۴۱
- شکل ۱۲-۴: نمایی از شبکه تولید شده اطراف پره راهنمای خروجی ۴۲
- شکل ۱۳-۴: شبکه تولید شده در ناحیه‌های محاسباتی ۴۲
- شکل ۱-۵: ناحیه‌های محاسباتی در واحد داخلی کولر دوتکه ۶۱
- شکل ۱-۶: مدل هندسی دمنده جریان متقاطع درون واحد داخلی کولر دوتکه ۶۷
- شکل ۲-۶: شبکه تولید شده بر روی نواحی محاسباتی ۶۷
- شکل ۳-۶: صفحه‌ی میانی واحد داخلی کولر دوتکه ۶۸

- شکل ۶-۴: توزیع فشار استاتیک در مقطع میانی دمنده جریان متقاطع درون واحد داخلی کولر دوتکه ۷۰
- شکل ۶-۵: توزیع فشار دینامیک در مقطع میانی دمنده جریان متقاطع درون واحد داخلی کولر دوتکه ۷۰
- شکل ۶-۶: نمای نزدیک از توزیع فشار دینامیک بین پره‌های دمنده جریان متقاطع ۷۱
- شکل ۶-۷: توزیع فشار کل در دمنده جریان متقاطع درون واحد داخلی کولر دوتکه ۷۲
- شکل ۶-۸: منحنی دبی - فشار استاتیک ۷۳
- شکل ۶-۹: توزیع سرعت بر روی پره‌های پروانه دمنده جریان متقاطع ۷۴
- شکل ۶-۱۰: توزیع سرعت در مقطع میانی دمنده جریان متقاطع درون واحد داخلی کولر دوتکه ۷۵
- شکل ۶-۱۱: نمای نزدیک توزیع سرعت در اطراف پره‌های پروانه دمنده جریان متقاطع ۷۶
- شکل ۶-۱۲: توزیع بردارهای سرعت در دمنده جریان متقاطع درون واحد داخلی کولر دوتکه ۷۶
- شکل ۶-۱۳: بردارهای سرعت در محل تشکیل گردابه‌های خارج از مرکز ۷۷
- شکل ۶-۱۴: بردارهای سرعت در ناحیه ورودی کولر ۷۸
- شکل ۶-۱۵: توزیع سرعت در سه مقطع طولی در واحد داخلی کولر دوتکه ۷۸
- شکل ۶-۱۶: خطوط جریان در دمنده جریان متقاطع درون واحد داخلی کولر دوتکه ۷۹
- شکل ۶-۱۷: نمای نزدیک خطوط جریان در ورودی کولر ۸۰
- شکل ۶-۱۸: نمای نزدیک خطوط جریان در پروانه و پره راهنمای خروجی ۸۰
- شکل ۶-۱۹: نمایی از چهار زاویه مختلف پره راهنمای خروجی ۸۱
- شکل ۶-۲۰: نمایی از شبکه تولید شده اطراف چهار زاویه مختلف پره‌ی راهنمای خروجی ۸۲
- شکل ۶-۲۱: توزیع سرعت در چهار زاویه پره راهنمای خروجی ۸۳
- شکل ۶-۲۲: خطوط جریان در چهار زاویه مختلف بر روی پره راهنمای خروجی ۸۴
- شکل ۶-۲۳: نمایی از هندسه‌های اصلی و اصلاح شده پروانه دمنده جریان متقاطع ۸۶
- شکل ۶-۲۴: شبکه تولید شده بر روی پروانه با هندسه جدید ۸۶
- شکل ۶-۲۵: منحنی دبی - سرعت دورانی برای دو پروانه با هندسه متفاوت ۸۷
- شکل ۶-۲۶: سه پروانه مدل شده با تعداد پره‌های متفاوت ۸۸
- شکل ۶-۲۷: شبکه تولید شده بر روی دو پروانه با ۲۵ و ۴۵ پره ۸۹
- شکل ۶-۲۸: منحنی دبی - سرعت دورانی ۹۰

فهرست جدول‌ها

- جدول ۴-۱: کیفیت شبکه از دیدگاه انحراف از اندازه یکسان ۴۵
- جدول ۴-۲: حل جریان با شبکه‌های مختلف در سرعت دورانی (rpm) ۱۲۲۰ ..... ۴۶
- جدول ۶-۱: فهرست حل جریان‌های صورت گرفته در این پایان‌نامه ۶۶
- جدول ۶-۲: شرایط مرزی حل جریان ۶۹

فهرست علائم

مساحت، سطح مقطع

بردار سرعت مطلق سیال

بردار مولفه شعاعی سرعت سیال

بردار مولفه مماسی سرعت سیال

نیرو

ضریب مقیاس

تولید انرژی جنبشی آشفتگی به وسیله نیروی شناوری

تولید انرژی جنبشی آشفتگی به وسیله گرادیان سرعت متوسط

ارتفاع ستون مایع

تانسور واحد

انرژی جنبشی آشفتگی

تکانه‌ی زاویه‌ای

جرم سیال

بردار عمود بر سطح

فشار استاتیک

دبی حجمی جریان سیال

نسبت منظری

زاویه مشخصه در سلول متساوی‌الاضلاع

شعاع کره محیطی بر سلول چهاروجهی

شعاع گردش

بردار موقعیت

معیار همگرایی باقی مانده‌ها

حجم سلول

حجم سلول معیار

منبع کمیت $\emptyset$ به ازای واحد حجم

بردار گشتاور وارد بر سیال

زمان

بردار سرعت مماسی ورودی پروانه

بردار سرعت مماسی خروجی پروانه

بردار سرعت مماسی سیال

بردار سرعت میانگین

بردار سرعت نوسانی

بردار سرعت سیال نسبت به پره

عدم قطعیت

علائم یونانی

زاویه پره

ضریب پخش

نرخ استهلاك انرژی جنبشی

بیشترین زاویه سلول

کمترین زاویه سلول

متغیر سلول

لزجت مولکولی

لزجت آشفنگی

چگالی سیال

عدد پرانتل آشفنگی برای ε

عدد پرانتل آشفنگی برای k

سرعت زاویه‌ای

نرخ میانگین تانسور چرخش

فهرست اختصارها

BSPL	Band Sound Pressure Level
CAD	Computer Aided Design
CAE	Computer Aided Engineering
CAM	Computer Aided Manufacturing
CFD	Computational Fluid Dynamics
MIT	Meshed Infrared Thermography
MRF	Multiple Reference Frame
RANS	Reynolds Averaged Navier Stokes
Rpm	Revolutions per minute
PIV	particle image velocimetry
SIMPLE	Semi-Implicit Method for Pressure-Linked Equations
SPIV	stereo particle image velocimetry

چکیده

نام خانوادگی: یزدانیان	نام: محمد
عنوان پایان نامه: مدل سازی هندسی و شبیه سازی جریان در یک دمنده جریان متقاطع	
استاد راهنما: دکتر سید سعید بحرینیان	استاد مشاور: مهندس علیرضا پشم فروش
درجه تحصیلی: کارشناسی ارشد	رشته: مهندسی مکانیک
گرایش: تبدیل انرژی	
محل تحصیل: دانشگاه شهید چمران اهواز	
دانشکده: مهندسی	
تاریخ فارغ التحصیلی: ۱۳۹۲/۱۱/۹	تعداد صفحه: ۹۹
<p>کلیدواژه ها: دمنده جریان متقاطع، مدل سازی هندسی، شبیه سازی جریان، محیط متخلخل</p> <p>در این پایان نامه، جریان سیال درون یک دمنده جریان متقاطع که در واحد داخلی کولر دو تکه به کار می رود، بررسی شده است. شبیه سازی جریان سیال شامل مدل سازی هندسی، تولید شبکه و حل جریان در فضای محاسباتی درون واحد داخلی کولر دو تکه می باشد. مدل سازی هندسی با نرم افزار طراحی به کمک کامپیوتر صورت گرفته است. سپس، ناحیه محاسباتی ایجاد شده به نرم افزار گمبیت برای تولید شبکه انتقال یافته است. شبکه ای متراکم درون هندسه پیچیده دمنده جریان متقاطع و کولر تولید شده است. تولید شبکه بر اساس اعمال توابع اندازه کارآمد به منظور ریزسازی شبکه حول پره ها و پیش گیری از تراکم بیش از حد شبکه در سایر نواحی می باشد. پره های پروانه دمنده جریان متقاطع با سلول های باسازمان و دیگر نواحی سیال با سلول های بی سازمان تتراهدرال گسسته شده است. با تعیین شرایط مرزی و چارچوب مرجع چرخان به حل جریان پرداخته شده است. مبدل حرارتی موجود در واحد داخلی کولر دو تکه یک محیط متخلخل در نظر گرفته شده است. به منظور شبیه سازی جریان آشفته درون کولر از مدل آشفته $k - \epsilon$ تحقق پذیر استفاده شده است. نتایج حل جریان به صورت توزیع فشار، توزیع سرعت و نمایش خطوط جریان در مقاطع مختلف درون کولر ارائه شده است. جریان خروجی از کولر در چهار زاویه مختلف پره راهنمای خروجی بررسی شده است. خطوط جریان اطراف و روی پره راهنمای خروجی نشان می دهد، زاویه ۵۸ درجه بهترین عملکرد و زاویه ۱۱۶ درجه بدترین عملکرد را دارد. شکل هندسی پره های پروانه دمنده جریان متقاطع تغییر داده شده است. تغییر شکل هندسی پره های پروانه موجب افزایش ۱۰ درصدی دبی حجمی خروجی از کولر شده است. تغییر تعداد پره های پروانه دمنده جریان متقاطع نشان می دهد، تعداد ۲۵ پره پروانه دبی حجمی خروجی را ۶/۶ درصد کاهش می دهد و پروانه با تعداد ۴۵ پره باعث کاهش ۱ درصدی دبی حجمی خروجی از کولر می شود. دبی خروجی از کولر برای سه سرعت دورانی ۱۲۲۰، ۱۰۷۰ و ۹۱۰ دور بر دقیقه با دبی تجربی مقایسه شده است.</p>	

فصل اول

مقدمه

علوم طراحی به کمک رایانه^۱ (CAD) و دینامیک سیالات محاسباتی^۲ (CFD) به منظور بررسی جریان سیال درون دمنده جریان متقاطع موجود در واحد داخلی یک کولر دوتکه مورد استفاده قرار گرفته است. دینامیک سیالات محاسباتی امکان شبیه‌سازی جریان سه‌بعدی سیال لزج تراکم ناپذیر در دمنده جریان متقاطع را فراهم نموده است. با کمک دینامیک سیالات محاسباتی می‌توان میدان جریان سیال در قسمت‌های مختلف دمنده جریان متقاطع درون واحد داخلی یک کولر دوتکه را به منظور رسیدن به خصوصیات جریان مانند سرعت و فشار به دست آورد. طراحی به کمک کامپیوتر امکان ایجاد مدل سه‌بعدی از هندسه پیچیده‌ی قسمت‌های دوار دمنده جریان متقاطع را فراهم نموده است. به کارگیری مدل هندسی تولید شده با طراحی به کمک کامپیوتر در محیط دینامیک سیالات محاسباتی امکان بررسی جریان درون هندسه دمنده جریان متقاطع را فراهم ساخته است.

به طور کلی شبیه‌سازی جریان به کمک دینامیک سیالات محاسباتی در سه مرحله انجام می‌شود. مرحله اول پیش‌پردازش^۳ می‌باشد. در این مرحله مدل‌سازی هندسی، ایجاد نواحی محاسباتی و تولید شبکه شکل می‌گیرد. در پژوهش حاضر از نرم‌افزار سالیدورکس^۴ برای طراحی به کمک کامپیوتر و تولید مدل هندسی استفاده شده است. تولید شبکه محاسباتی با استفاده از نرم‌افزار گمبیت^۵ انجام شده است. در مرحله دوم حل جریان به روش حجم محدود^۶ به وسیله

---

^۱ Computer Aided Design (CAD)

^۲ Computational Fluid Dynamics (CFD)

^۳ Preprocessing

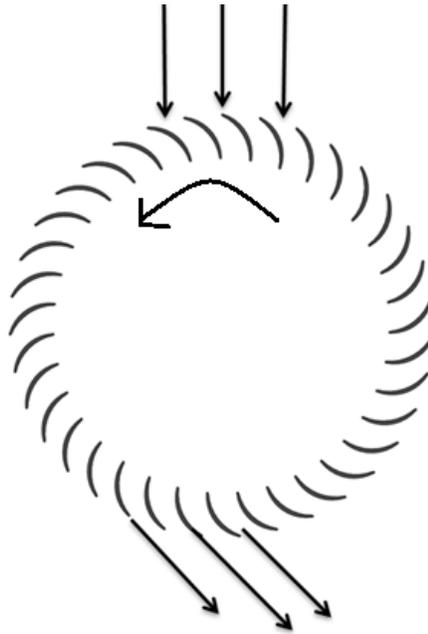
^۴ SolidWorks

^۵ Gambit

^۶ Finite Volume

نرم افزار فلونت^۱ انجام شده است. در آخرین مرحله ارائه نتایج و بررسی و تحلیل آن‌ها صورت گرفته است.

فن‌ها به طور معمول در اغلب صنایع استفاده می‌شوند. فن‌ها در اندازه‌ها و ابعاد مختلف مورد استفاده قرار می‌گیرند. فن‌ها و دمنده‌ها به دو دسته اصلی تقسیم می‌شوند: فن‌گریز از مرکز و فن جریان محوری. فن جریان متقاطع نوع خاصی از فن‌گریز از مرکز می‌باشد [۲]. جریان هوا از میان قسمت‌های مختلف فن که دارای پره‌های روبه‌جلو می‌باشد، حرکت می‌کند. در فن‌های جریان متقاطع جریان به صورت شعاعی وارد و به صورت شعاعی نیز خارج می‌شود. شماتیک یک فن جریان متقاطع در شکل ۱-۱ نشان داده شده است.

شکل ۱-۱: شماتیک یک فن جریان متقاطع جهت حرکت سیال ورودی و خروجی

مزیت اصلی فن‌های جریان متقاطع توانایی ساخت آن‌ها با محورهای طولانی می‌باشد. این نوع فن کاربردهای مختلفی در صنایع دارد. فن جریان متقاطع در توربین‌های بادی، سیستم‌های خنک کننده و بخش‌های دیگری از صنعت کاربرد دارد. در این پژوهش فن جریان متقاطع درون واحد داخلی کولر دوتکه مدل‌سازی هندسی و شبیه‌سازی شده است. نمایی از فن جریان متقاطع

¹ Fluent

موجود در واحد داخلی کولر دو تکه در شکل ۲-۱ نشان داده شده است. برای نمایش طولانی بودن محور پروانه دمنده جریان متقاطع تصویر پروانه در شکل ۳-۱ نشان داده شده است.

شکل ۲-۱: نمایی از فن جریان متقاطع موجود در واحد داخلی کولر دو تکه

شکل ۳-۱: نمایی از طولانی بودن محور پروانه دمنده جریان متقاطع

معادلات حاکم بر جریان سیال، معادلات ناویر- استوکس^۱ بوده که ماهیتی دیفرانسیلی دارند. این معادلات جز در حالات خاص و هندسه‌های ساده، دارای حل تحلیلی نبوده و حل آنها نیازمند گسسته‌سازی و روش‌های عددی می‌باشد. سه خانواده اصلی روش تفاضل محدود، حجم محدود و المان محدود برای حل معادلات ناویر- استوکس مورد استفاده قرار می‌گیرد. روش‌های مبتنی بر حجم محدود انطباق بیشتری با فیزیک حاکم بر جریان سیال دارند. به عبارت دیگر، معادلات بقا با روش حجم محدود بهتر بیان می‌شوند. قوانین بقا به همگی متغیرها در سطح کنترل‌ها اعمال می‌شود. معادله‌ی بقای انتگرالی به هر حجم کنترل و همچنین به تمامی دامنه‌ی حل اعمال می‌شود. با توجه به این مزیت در این پروژه گسسته‌سازی معادلات با استفاده از روش حجم محدود صورت گرفته است.

عبور سیال از مجراهای دورانی ماشین‌های دوار سبب تمایز این مسائل با دیگر مسائل مهندسی شده است. معادلات حاکم برای نواحی دورانی این ماشین‌ها در چارچوب مرجع متحرک^۲ بیان می‌شود. چارچوب مرجع متحرک به کار گرفته‌شده از نوع چارچوب مرجع چرخان^۳ است. یک چالش بزرگ در حل عددی مسائل مربوط به توربوماشین‌ها، عبور سیال از قسمت‌های ثابت و متحرکی است که در کنار هم قرار گرفته‌اند. برای مثال در دمنده جریان متقاطع درون کولر گازی، سیال با عبور از قسمت‌های ساکن در ورودی کولر بوسیله چرخش پروانه به بیرون پرتاب می‌شود. دینامیک سیالات محاسباتی استفاده از چهارچوب مرجع چندگانه^۴ را برای تحلیل این توربوماشین‌ها پیشنهاد داده است. روش کار با چهارچوب مرجع چندگانه به این صورت است که دامنه محاسباتی به ناحیه‌های چرخان و ساکن تقسیم می‌شود [۴]. در این تحقیق حل معادلات درون نواحی دورانی با استفاده از چهارچوب مرجع چرخان و با سرعت دورانی ثابت صورت گرفته است.

برای حل معادلات ناویر- استوکس درون ماشین‌های دوار، به علت سرعت دورانی بالای آنها، پرداختن به پدیده آشفتگی امری اجتناب ناپذیر است. آشفتگی یکی از خواص جریان بوده و به معنای به وجود آمدن ناپایداری در جریان می‌باشد. پدیده‌های آشفتگی مانند جدایی جریان و

---

¹ Navier_Stokes Equation

² Moving Reference Frame

³ Rotational Reference Frame

⁴ Multiple Reference Frame

گردابه باعث به وجود آمدن آشفتگی در جریان می‌شوند. در این تحقیق مدل آشفتگی دو معادله‌ای $k - \epsilon$ برای بستن سیستم معادلات میان‌گیری شده‌ی رینولدز به کار گرفته شده است.

بیشتر تحلیل‌های انجام شده بر روی فن‌های جریان متقاطع به دلیل ساختار پیچیده و تعداد زیاد پره‌های پروانه به صورت دوبعدی می‌باشد. ضرورت این پژوهش مدل‌سازی هندسی و شبیه‌سازی جریان به صورت سه‌بعدی می‌باشد. هدف اول این پروژه مدل‌سازی هندسی و شبیه‌سازی جریان و مقایسه نتایج شبیه‌سازی با داده‌های تجربی می‌باشد. هدف دوم بررسی تاثیر سرعت‌های مختلف دمنده جریان متقاطع بر روی جریان سیال می‌باشد. هدف سوم به دست آوردن بهترین زاویه پره راهنمای خروجی در واحد داخلی کولر دوتکه می‌باشد. هدف چهارم این پژوهش تغییر هندسه پره‌های پروانه به منظور افزایش نرخ جریان حجمی در واحد داخلی کولر دوتکه می‌باشد. تاثیر تعداد پره‌های پروانه بر روی دبی جریان بررسی شده است. مراحل انجام شده برای دستیابی به اهداف این تحقیق در ادامه فهرست شده است.

- اندازه‌گیری و به دست آوردن مختصات هندسی اجزای واحد داخلی کولر دوتکه
- مدل‌سازی هندسه‌های به دست آمده (پروانه، دمنده جریان متقاطع، مبدل حرارتی و محفظه)
- تولید شبکه در فضای محاسباتی جریان سیال
- اعمال شرایط مرزی
- انجام حل‌های نمونه برای اعتبار سنجی مدل و بررسی فرضیات شبیه‌سازی
- حل جریان‌های عددی در دوره‌های مختلف
- حل جریان‌های عددی در شرایط زاویه‌های مختلف پره راهنمای خروجی
- حل جریان‌های عددی به منظور بررسی تاثیر هندسه پره‌های پروانه
- حل جریان‌های عددی به منظور بررسی تاثیر تعداد پره‌های پروانه
- تحلیل رفتار جریان سال بر اساس نتایج شبیه‌سازی‌ها